

Február 2023

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Rozpočet 2023

-6,44 % HDP
-7 871 mil. eur

Odhad KRRZ

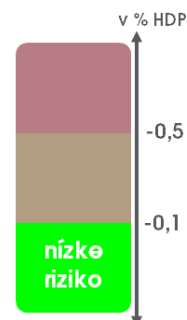
-6,28 % HDP
-7 439 mil. eur

Odchýlka

+0,16 % HDP
+432 mil. eur

+0,2

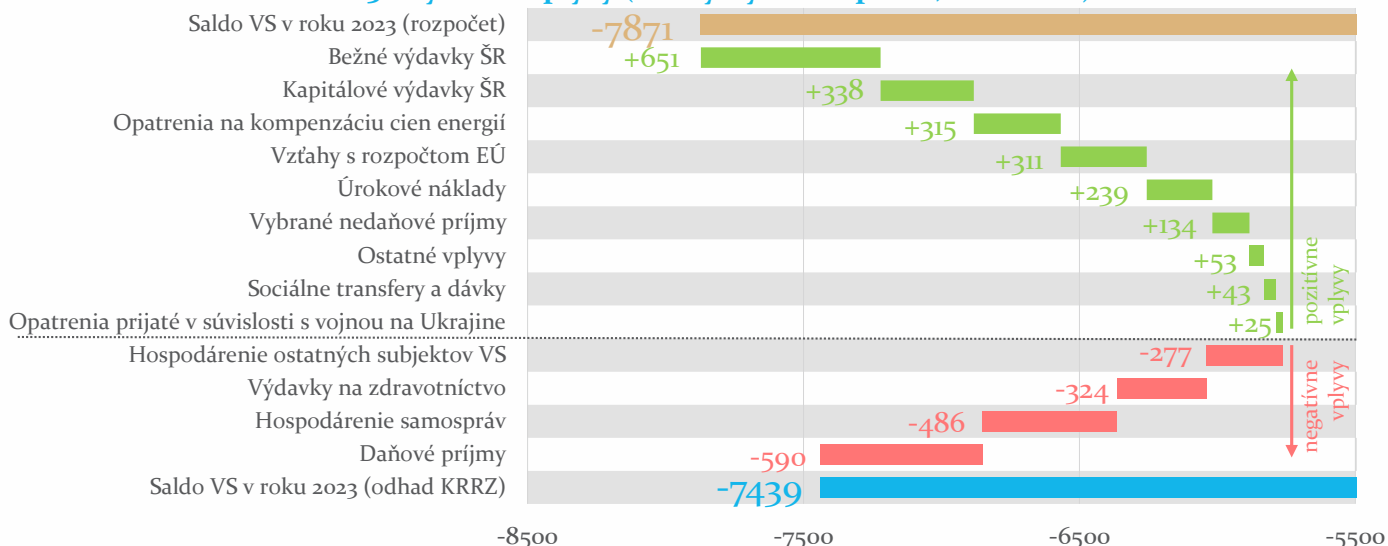
očakávaná odchýlka salda od cieľa
za predpokladu, že vláda neprijme ďalšie opatrenia

pozn: negatívny vplyv zmeny menovateľa (nominálneho HDP) na deficit je 0,2 perc.bodu

KRRZ odhaduje deficit hospodárenia verejnej správy (VS) na úrovni 6,3% HDP

- KRRZ mierne zvýšila odhadovanú úroveň deficitu VS v roku 2023. Oproti januárovej prognóze došlo k nárastu schodku o 46 mil. eur. Deficit tak môže dosiahnuť úroveň 7 439 mil. eur (6,3 % HDP). K medzimesačnému zhoršeniu výsledku hospodárenia prispel nižší výnos daňových príjmov vplyvom neschválenia dane z osobitnej stavby ako aj zohľadnením aktuálnej makroekonomickej prognózy, ktorá očakáva premietnutie nižšej inflácie do pomalšieho rastu daňových báz v tomto roku.
- Pozitívna odchýlka prognózy KRRZ pre saldo VS v roku 2023 od schváleného rozpočtu je vo výške 0,2 % HDP, čo znamená, že riziko nedosiahnutia cieľa rozpočtu je nízke.
- Očakávané výdavky na opatrenia vlády na kompenzáciu cien energií dosahujú úroveň 3 195 mil. eur (2,7 % HDP), z čoho výdavky v objeme 456 mil. eur (0,4 % HDP) by mali byť financované z EÚ fondov. Po zohľadnení rozpočtovanej rezervy a výnosu zo zdanenia nadmerných príjmov z predaja elektriny je celkový vplyv opatrení na deficit rozpočtu pozitívny vo výške 315 mil. eur (0,3 % HDP).
- Najvýraznejší pozitívny vplyv na saldo VS predpokladáme pri bežných výdavkoch štátneho rozpočtu, kde očakávame úsporu oproti rozpočtovanej úrovni o 651 mil. eur (0,5 % HDP). Nižšie čerpanie výdavkov vyplýva najmä z predpokladaného nečerpania rezervy na tzv. krúžkovne, deficit znižujú aj úspory v prevádzkových nákladoch očakávané z dôvodu nižšieho čerpania v závere roku 2022.
- Nižší výnos daňových a odvodových príjmov predstavuje najvýraznejšie riziko pre schodok rozpočtu, odhadovaný výpadok dosahuje úroveň 590 mil. eur (0,5 % HDP). Príjmy znižujú opatrenia nezahrnuté do rozpočtu, najmä zníženie sadzby DPH pre gastro sektor a navýšenie daňového bonusu.

Odhad salda VS v roku 2023 – vybrané vplyvy (odchýlky od rozpočtu, v mil. eur)

Február 2023

medzimesačne*

-46 mil. eur
(-0,04 % HDP)

voči rozpočtu 2023

+432 mil. eur
(+0,36 % HDP)

voči odhadu vlády

Odhad koncoročného hospodárenia VS v roku 2023 (odchýlky od rozpočtu, v mil. eur)

Oproti predchádzajúcej prognóze KRRZ zvýšila odhad deficitu VS 2023 o 46 mil. eur

-551 mil. eur	daňové a odvodové príjmy: výrazný negatívny vplyv sme zaznamenali vo výnose zo sociálnych a zdravotných odvodov vo výške 225 mil. eur, negatívne prispelo aj neschválenie dane z osobitnej stavby, čo vedie k výpadku v sume 152 mil. eur, znížený výnos oproti predchádzajúcej prognóze o 107 mil. eur očakávame pri dani z príjmu právnických osôb a o 101 mil. pri DPH;
-130 mil. eur	vybrané nedaňové príjmy: pokles výnosu očakávame najmä v ostatných nedaňových príjmoch štátneho rozpočtu (-80 mil. eur) z dôvodu preradenia platby prijatej rezortom obrany z Európskeho mierového nástroja v očakávanej výške 42 mil. eur do vplyvu opatrení súvisiacich s vojnou na Ukrajine; k poklesu prispeli aj nižšie výsledné príjmy v závere predchádzajúceho roka na základe aktuálne zverejnených údajov;
-50 mil. eur	hospodárenie ostatných subjektov VS: vyššia úroveň kapitálových výdavkov ŽSR vyplýva z predpokladaného dočerpania grantových zdrojov z predchádzajúcich rokov ako aj z vyššieho čerpania zaznamenaného v závere roku 2022; negatívne sa podieľa aj hospodárenie ZSSK, čo je spôsobené vyššími výdavkami na energie; hospodárenie verejných vysokých škôl a Jadrovej a vyradovacej spoločnosti sa takisto podieľajú na vyššom očakávanom deficite sumou 38 mil. eur
+352 mil. eur	opatrenia vlády na kompenzáciu cien energií: v rámci schémy na zastropovanie cien elektriny pre domácnosti sme na základe aktualizovaných predpokladov znížili náklady spojené s distribučnými a systémovými poplatkami o 471 mil. eur na úroveň 379 mil. eur; pozitívny rozpočtový vplyv úspory vo výdavkoch bol mierne znížený (o 119 mil. eur) nižším predpokladaným výnosom dane z nadzisku výrobcov elektriny;
+142 mil. eur	bežné výdavky ŠR: v rámci výdavkov na tovary a služby znižujeme predpokladané čerpanie v tomto roku o 108 mil. eur; dôvodom je najmä nižšia očakávaná miera inflácie, ktorá znamená nižšie náklady pri predpokladanom zachovaní medziročne rovnakej reálnej úrovne tovarov a služieb obstaraných rezortmi štátneho rozpočtu;
+51 mil. eur	výdavky na zdravotníctvo: úsporu vo výške 33 mil. eur sme identifikovali pri výdavkoch na zdravotnú starostlivosť najmä vplyvom nižšej očakávanej miery inflácie; pozitívne k zmene deficitu prispeli aj prevádzkové výdavky zdravotných poisťovní v hodnote 18 mil. eur;
+42 mil. eur	opatrenia vlády prijaté v súvislosti s vojnou na Ukrajine: pozitívny vplyv na saldo v plnej miere súvisí s predpokladaným príjmom rezortu obrany z Európskeho mierového nástroja v nadväznosti na darovanie vojenskej techniky Ukrajine;

Vzhľadom na harmonogram zverejňovania priebežných údajov vychádza KRRZ pri výpočte februárového odhadu z výkazov zachytávajúcích stav ku koncu decembra predchádzajúceho roku, pričom používa aj niektoré predstihové zdroje informácií o výške čerpania v januári.

Február 2023

odhad salda VS

-3 257 mil. eur
(-3,03 % HDP)

medzimesačne*

454 mil. eur
(+0,42 % HDP)

* ide o porovnanie voči odhadu KRRZ zverejnenému v januári 2023

voči odhadu vlády**

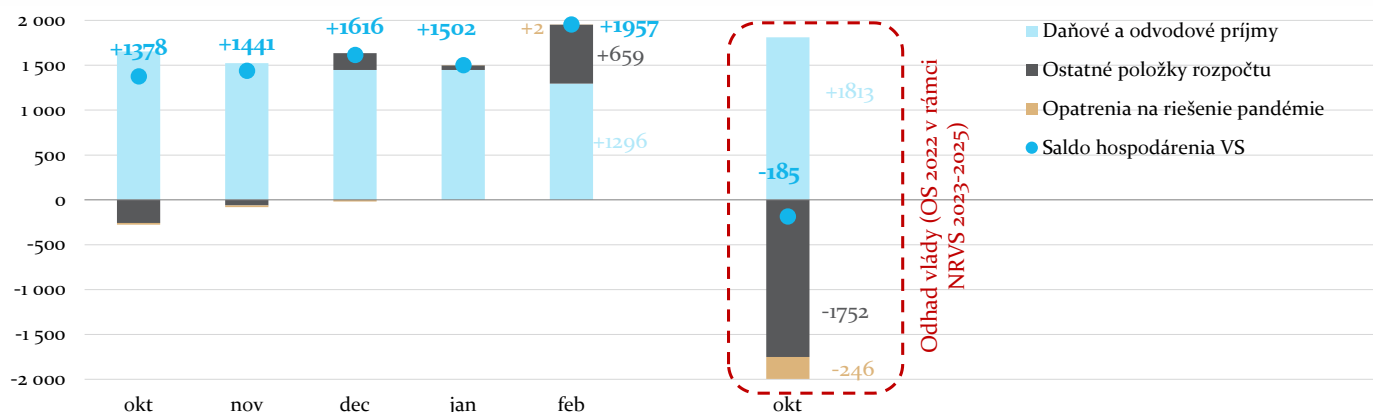
+2 141 mil. eur
(+1,97 % HDP)

** aktuálny odhad vlády zverejnený v Rozpočte verejnej správy na roky 2023-2025

Pre rok 2022 KRRZ odhaduje deficit VS na úrovni 3,3 mld. eur

- Celková výška rizík sa pre saldo rozpočtu VS v roku 2022 výrazne znížila, oproti januárovej prognóze prišlo k zníženiu odhadovaného deficitu o 454 mil. eur. K zníženiu prognózovaného deficitu prispelo najmä lepšie hospodárenie ostatných subjektov VS a zdravotníckych zariadení, pričom úspora vychádza najmä zo zapracovania aktuálnych údajov o výsledku hotovostného hospodárenia v závere roka.
- Na základe aktuálne dostupných informácií môže deficit VS v roku 2022 dosiahnuť 3 257 mil. eur (3,0 % HDP). Spresnenie odhadu bude realizované po zverejnení výsledkov hotovostného hospodárenia ako aj súvah pre všetky subjekty VS. Vo výslednej úrovni salda budú následne zohľadnené ďalšie úpravy ŠÚ SR, o ktorých KRRZ v súčasnosti nemá informácie.

Odhad koncoročného hospodárenia VS v roku 2022 (odchýlky od pôvodného rozpočtu, v mil. eur)

Oproti predchádzajúcej prognóze KRRZ znížila odhad deficitu VS 2022 o 454 mil. eur

+275 mil. eur	hospodárenie ostatných subjektov VS: najvýraznejší pozitívny vplyv na očakávanú úroveň salda VS v roku 2022 (145 mil. eur) je spôsobený nečerpaním kapitálových výdavkov na stavbu priemyselného parku vo Valalikoch, zároveň však predpokladáme dočerpanie týchto výdavkov v nasledujúcich rokoch; pozitívne prispieva takisto úspora v prevádzkových nákladoch príspevkových organizácií (117 mil. eur);
+205 mil. eur	výdavky na zdravotníctvo: k zníženiu deficitu v sume 131 mil. eur prispievajú najmä nižšie osobné výdavky štátnych a samosprávnych nemocníc, čo je spôsobené zmenou zaznamenania stabilizačného príspevku do výdavkov v rokoch 2023 až 2025; pozitívne na odhad deficitu vo výške 55 mil. eur vplývajú nižšie výdavky na zdravotnú starostlivosť, prevádzkové výdavky zdravotných poisťovní vo výške 19 mil. eur
+97 mil. eur	bežné výdavky ŠR: úsporu vo výške 68 mil. eur sme zaznamenali v bežných transferoch ŠR, nižšie výdavky oproti minulej prognóze o 48 mil. eur očakávame pri úrokových nákladoch spojených so štátnym dlhom a ostatné bežné výdavky ŠR prispeli pozitívne sumou 27 mil. eur
-153 mil. eur	daňové a odvodové príjmy: negatívne vo výške 158 mil. eur prispel najmä výnos zo zdravotných a sociálnych odvodov, výnos dane z príjmov fyzických osôb sa podieľal sumou 66 mil. eur a DPH nižším výnosom o 30 mil. eur